

Het belang van rolmodellen

Rolmodellen spelen een belangrijke rol bij het doorbreken van genderstereotypen en vooroordelen op het gebied van bèta-, technische en ICT-beroepen en -functies. Uit recent onderzoek van Miller, Eagly en Linn (2014) blijkt opnieuw dat het bieden van 'counter stereotypes' de impliciete en expliciete associaties van zowel mannen als vrouwen beïnvloedt. Ook virtuele rolmodellen, zoals bijvoorbeeld in de beeldenbank [Dit Doe Ik](#), helpen bij het doorbreken van stereotiepe beelden blijkt onder andere uit onderzoek van Blickenstaff (2005).

Oorzaken van ondervertegenwoordiging

Hoe het komt dat meisjes en vrouwen zijn ondervertegenwoordigd in bèta, techniek en ICT is veel onderzocht. Een aantal oorzaken voor die ondervertegenwoordiging komt steeds terug in onderzoek:

- Meisjes hebben geen of nauwelijks rolmodellen in bèta, techniek en ICT
- Meisjes hebben minder zelfvertrouwen in hun capaciteiten ten aanzien van bèta/technische vaardigheden
- De omgeving (ouders, docenten, etc.) stimuleert meisjes in mindere mate om hun talenten in dit domein te ontwikkelen
- Meisjes hebben andere leefstijl- en carrièrevoorkeuren
- Impliciete en expliciete stereotiepe associaties 'man-bèta' en 'vrouw-alfa' zijn (met name in Nederland) sterk

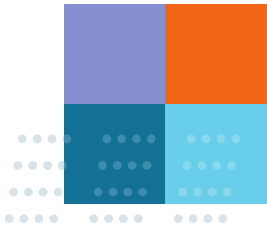
Counter stereotypes

Stereotiepe beelden worden onder andere versterkt doordat mensen en kinderen in hun omgeving steeds dezelfde rolpatronen terugzien. Het is daarom van cruciaal belang om meisjes op verschillende momenten, zoals in de les en in de media 'counter stereotypes', oftewel het tegenovergestelde van deze stereotypes, te bieden. Dat geldt overigens ook

voor jongens, hun ouders en docenten. Vrouwelijke bèta/technische professionals (rolmodellen) zijn zo'n 'counter stereotype' waarmee de stereotiepe associatie 'man-bèta' doorbroken en veranderd kan worden. Ontmoetingen met succesvolle vrouwelijke wetenschappers blijken het stereotiepe beeld 'de oudere man in de labjas' te verzwakken. Eén voorbeeld is daarbij niet genoeg. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren uiteindelijk een trend kunnen ontdekken. Dit betekent dat hoe eerder en vaker voorbeelden van 'counter stereotypes' geboden worden, hoe meer het stereotiepe beeld afgezwakt wordt. Daarnaast draagt ook expliciet onderwijs over stereotiepe beelden eraan bij dat meisjes en jongens uiteindelijk minder genderstereotiepe beelden van bèta, techniek en ICT ontwikkelen.

Belangrijke rol(modellen)

Het is niet voor niets dat VHTO in al haar activiteiten probeert om meisjes en soms ook jongens, hun docenten en ouders in contact te brengen met 'counter stereotypes'. Een belangrijke bron hiervoor is de VHTO-rolmodellendatabank [Spiegelbeeld](#) die deze maand tien jaar bestaat. Hierin staan meer dan tweeduizend vrouwelijke professionals die werken en opgeleid zijn in bèta, techniek of ICT. Zij worden ingezet voor verschillende projecten. Bijvoorbeeld als gastdocent in het primair onderwijs voor Talentenkijker, bij speeddates in het voortgezet onderwijs, tijdens Girlsday, bij 'workshadowing' waarbij meisjes een dag met hen mogen meelopen en in de al genoemde beeldenbank Dit Doe Ik. Zo hebben deze rolmodellen een belangrijke rol in het doorbreken van genderstereotiepe beelden en dragen zij direct en indirect via ouders, docenten, mentoren en decanen, bij aan veranderingen in het (school)loopbaan-keuzeproses van meisjes in het voordeel van bèta, techniek en ICT.



Het belang van rolmodellen

Referenties

Blickenstaff, J. C. (2005). Women and Science careers: leaky pipeline or gender filter? *Gender and Education*, 17, 369-386.

Miller, David I., Alice H. Eagly, and Marcia C. Linn. "Women's Representation in Science Predicts National Gender-Science Stereotypes: Evidence From 66 Nations." (2014).